

ตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี

ฉัตรชัย สุกระกาญจน์

ต่อจากฉบับก่อน

บ้านศาลาใหม่

สภาพบ้านเรือนในละแวกหมู่บ้านศาลาใหม่

๑. ลักษณะทางกายภาพ

“บ้านศาลาใหม่” เป็นหมู่บ้านที่ ๔ ของตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ ๔ กิโลเมตร ประกอบด้วยกลุ่มบ้าน ๓ กลุ่ม คือ บ้านสวนซี้ดุก บ้านเพ็ง และบ้านศาลาใหม่

๑.๑ ขนาดและอาณาเขต

บ้านศาลาใหม่มีพื้นที่ประมาณ ๒,๔๓๖ ไร่ (๖.๐๗ ตร.กม.) มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับบ้านเขาปูน
	ตำบลพรหมโลก
ทิศใต้	ติดกับบ้านโนนหมง
	ตำบลพรหมโลก

ทิศตะวันออก	ติดกับบ้านสวนกลาง ตำบลนาเรียง
ทิศตะวันตก	ติดกับบ้านในหมงและ บ้านในทับ ตำบลพรหมโลก

๑.๒ ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของบ้านศาลาใหม่เป็นที่ราบซึ่งลาดเอียงมาจากภูเขาในเทือกเขาหลวง บางบริเวณเป็นพื้นที่ลุ่มหรือลอนคล้ายลูกฟูกอันเกิดจากการกัดเซาะของน้ำในฤดูฝนหรือคราวที่ฝนตกหนัก บางบริเวณเดิมเคยเป็นพื้นที่ป่าธรรมชาติ แต่ปัจจุบันถูกหักร้างเพื่อทำนา สวนยางพารา และสวนผลไม้เป็นส่วนใหญ่

ลักษณะดินในบ้านศาลาใหม่กรณีเป็นดินชั้นบน มีลักษณะเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายใน กรณีเป็นดินชั้นล่างมีลักษณะเป็นดินร่วนปนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว มีสีเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปนอยู่ บางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือแร่ธาตุจำพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่างซึ่งเกิดจากดินตะกอนลำนํ้า เป็นดินลึกมาก การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว

ลำนํ้าธรรมชาติในหมู่บ้านนี้คือ คลองปลายอวน (คลองอวน) ซึ่งมีต้นน้ำเกิดจากภูเขาในบ้านปลายอวน (หมู่ที่ ๕ ตำบลพรหมโลก) ไหลผ่านหมู่บ้านนี้ไปยังบ้านเขาปูน บ้านสำนักเคียน บ้านท่าหัก บ้านวัดใหญ่ บ้านกำแพงถม เข้าสู่ตำบลท่าจิวที่บ้านโคกทิ้ง ก่อนจะไปรวมกับคลองนอกท่าที่บ้านสามอ่าว

๒. ลักษณะทางสังคม

ประชากรในบ้านศาลาใหม่นับถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๑ มี ๑๐๕ ครัวเรือน จำนวน ๔๗๕ คน (ชาย ๒๒๖ คน หญิง ๒๔๙ คน) ตั้งบ้านเรือนอยู่ในบริเวณถนนเข้าออกหมู่บ้าน และในพื้นที่ทำกินของแต่ละครอบครัว นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด ตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้มาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ ปี

ในหมู่บ้านนี้ไม่มีวัด และไม่มีสำนักสงฆ์ อย่งไรก็ดี มีสำนักสงฆ์อยู่ในละแวกใกล้เคียงหนึ่งแห่ง คือ

สำนักสงฆ์คลองแคว (โยธาราม ๒) ซึ่งก่อตั้งเมื่อประมาณ พ.ศ.๒๕๒๑ นอกจากจะมีพุทธศาสนิกชนจากหมู่บ้านนี้มาประกอบศาสนกิจแล้ว ยังมีพุทธศาสนิกชนจากหมู่ที่ ๓ มาด้วย ก่อนหน้าจะมีสำนักสงฆ์คลองแคว ชาวบ้านศาลาใหม่นิยมไปวัดสะบาย้อย หรือวัดเขาปูน

ด้านการศึกษาของชาวบ้าน ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาคณะบังคับจากโรงเรียนบ้านคลองแคว ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๖ (บ้านในหมง) ตำบลพรหมโลก ครอบครัวใดจะส่งบุตรหลานไปเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา ก็มักส่งเข้าเรียนที่โรงเรียนพรหมศิริพิทยาคม ซึ่งตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๔ (บ้านอ้ายคู) ตำบลทอนหงส์

ส่วนบริการทางด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน เนื่องจากไม่มีสถานอนามัยในหมู่บ้าน ชาวบ้านจึงไปใช้บริการจากสถานอนามัยบ้านพรหมโลก ซึ่งอยู่ในหมู่ที่ ๖ (บ้านในหมง) หรือโรงพยาบาลพรหมศิริ ซึ่งอยู่ในหมู่ที่ ๑ (บ้านนอกท่า) แล้วแต่ความสะดวก

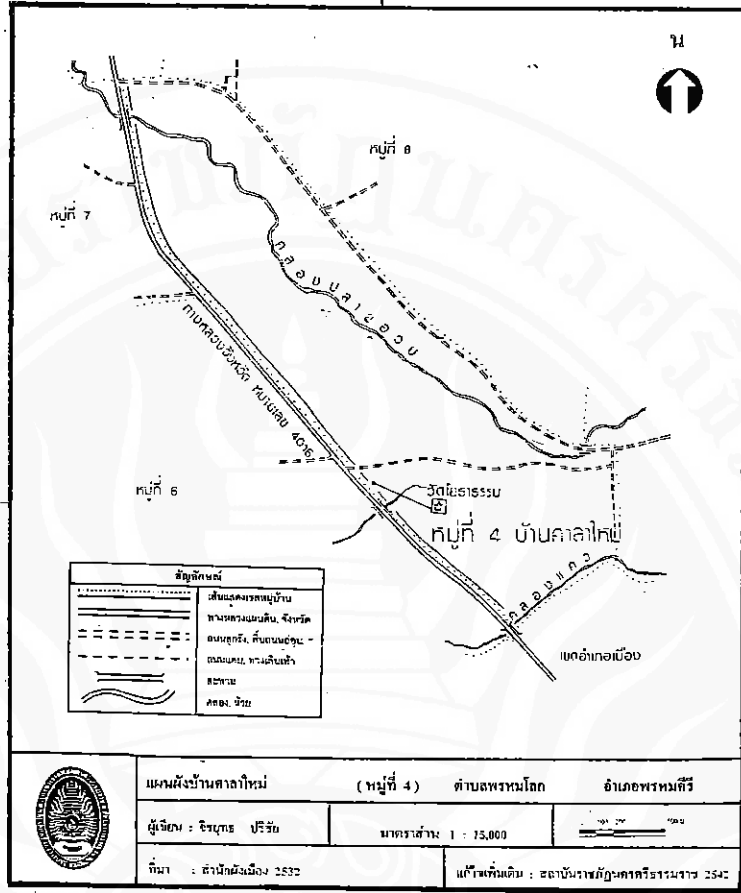
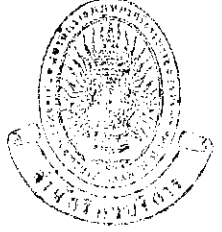
๓. ลักษณะทางอาชีพ

อาชีพที่นิยมของชาวบ้านคือ อาชีพเกษตรกรรม ทำสวนผลไม้และสวนยางพาราเป็นหลัก มีพื้นที่ทำสวนประมาณ ๒,๓๑๕ ไร่ พื้นที่ทำนาประมาณ ๒๗๓ ไร่ และพื้นที่อยู่อาศัยประมาณ ๒๓๘ ไร่ (ทั้งนี้จากรายงานการสำรวจของสำนักงานเกษตรอำเภอพรหมศิริ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๑)

ส่วนถนนในหมู่บ้านได้แก่ สายเขาปูน-กำแพงถม ซึ่งปรับปรุงผิวจราจรเป็นคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ บางช่วง และเป็นหินคลุกบางช่วง ระยะทาง ๓ กิโลเมตร ดำเนินการโดย อบต.พรหมโลก เมื่อ พ.ศ.๒๕๔๐

๔. ประวัติชื่อหมู่บ้าน

ชื่อ "บ้านศาลาใหม่" ได้มาจากสิ่งก่อสร้างใหม่ที่ตั้งอยู่ริมทางสัญจรของผู้คน คือ ศาลาที่สร้างโดยเจ้าอาวาสวัดโรงฆ้อง ๖๖ ปี จึงเรียกกันจึงชื่อหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านศาลาใหม่"

นายเชย ผลอินทอง* เล่าว่าการติดต่อระหว่างชาวบ้านในตำบลพรหมโลกกับชาวเมืองนครศรีธรรมราช ในสมัยโบราณ ก่อนจะมีทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๐๑๖ (นครฯ-นาแห้ว) ดังปัจจุบันนั้น ต้องอาศัยทางน้ำเป็นหลัก เส้นทางที่นิยมใช้กันมากคือ คลองนอกท่า ซึ่งมีต้นน้ำจากน้ำตกพรหมโลก ลงไปทางทิศตะวันออก ผ่านตำบลพรหมโลก ตำบลบ้านเกาะ และตำบลอินคีรี จนกระทั่งถึงตลาดท่าแพ (ตำบลปากพูน อำเภอเมือง) หากผู้ใดจะเข้าไปในตัวเมืองก็จะต้องเดินเท้าเข้าไปอีกเป็นระยะทาง ๙-๑๐ กิโลเมตร รวมระยะทางประมาณ ๒๕ กิโลเมตร

ต่อมาเมื่อราว ๑๐๐ ปีเศษมีการตัดถนนจากตัวเมืองนครศรีธรรมราช ผ่านทุ่งปรัง (ข้างวัดศรีทวี) เข้าสู่ตำบลโพธิ์เสด็จ ตำบลนาทราย ตำบลท่าจี้ อำเภอเมือง จากนั้นจึงเข้าสู่ตำบลพรหมโลก โดยผ่านบ้านศาลาใหม่ด้วย ระยะทางประมาณ ๑๕ กิโลเมตร แต่ก็จัดว่าเป็นเส้นทางสัญจรทางบกที่ใกล้ตัวเมืองที่สุด

ในเวลานั้น

ในช่วงที่เส้นทางสายนี้ผ่านบ้านศาลาใหม่ พระอาจารย์เอียด เจ้าอาวาสวัดโรงฆ้อง (ตำบลท่าจี้ อำเภอเมือง) ได้พิจารณาเห็นว่า ชาวบ้านที่สัญจรไปมาได้รับความลำบาก เพราะต้องกรำแดดกรำฝนโดยปราศจากร่มเงาของไม้ใหญ่ให้หลบร้อนหลบฝนเลย ดังนั้นจึงได้ชักชวนชาวบ้านละแวกนั้นสร้างศาลาพักร้อนริมทางขึ้น เมื่อราว พ.ศ.๒๔๕๐ เรียกว่า "ศาลาใหม่" และพากันเรียกชื่อหมู่บ้านละแวกนั้นว่า "บ้านศาลาใหม่"

เมื่อทางราชการจัดแบ่งเขตการปกครองท้องถิ่นของตำบลพรหมโลก จึงได้ใช้ชื่อหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านศาลาใหม่" และใช้ชื่อนี้สืบมาตราบปัจจุบัน

นาย (อ.อ.)
 *สัมภาษณ์ นายเชย ผลอินทอง อายุ ๖๒ ปี ณ บ้านเลขที่ ๑๐๗/๔ หมู่ที่ ๔ (บ้านศาลาใหม่) ตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๒

บ้านปลายอวน

ทางหลวงแผ่นดินสายนครฯ-นาพรอง ปวงทางแยกเข้าสู่หมู่บ้านปลายอวน

๑. ลักษณะทางกายภาพ

'บ้านปลายอวน' เป็นหมู่บ้านที่ ๕ ของตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ ๔.๕ กิโลเมตร ประกอบด้วยกลุ่มบ้าน ๔ กลุ่มคือ บ้านในสวน บ้านห้วยด้ามจอบ บ้านปลายอวนบน และบ้านปลายอวนล่าง

๑.๑ ขนาดและอาณาเขต

บ้านปลายอวนมีพื้นที่ประมาณ ๒.๘๖๔ ไร่ มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับบ้านห้วยบอน ตำบลพรหมโลก
ทิศใต้	ติดกับบ้านในทับ ตำบลพรหมโลก

ทิศตะวันออก	ติดกับบ้านในทับ ตำบลพรหมโลก
ทิศตะวันตก	ติดกับภูเขาสวนหราม

๑.๒ ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของบ้านปลายอวนด้านตะวันตกเป็นพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันกว่าร้อยละ ๓๕ เข้าลักษณะพื้นที่ลาดชันเชิงชันส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ชนิดต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ และป่าดิบชื้น เป็นต้น พื้นที่ด้านทิศเหนือส่วนใหญ่เป็นลอนคล้ายลูกคลื่นซึ่งเกิดจากการกัดเซาะของน้ำฝนในฤดูฝน หรือคราวที่ฝนตกหนัก ส่วนพื้นที่ด้านตะวันออกเป็นที่ราบซึ่งได้ปรับแต่งเพื่อทำสวนผลไม้และสวนยางพารา

ลักษณะดินในบ้านปลายอวนมีทั้งดินลึกและ

ดินชั้น ลักษณะดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปตามชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหินและก้อนหินโผล่กระจายอยู่ทั่วไป ส่วนใหญ่เกิดจากการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

ลำน้ำธรรมชาติในหมู่บ้านนี้คือ คลองปลายอวน ซึ่งมีต้นน้ำเกิดจากภูเขาในเทือกเขาหลวงที่อยู่ทางทิศตะวันตกของหมู่บ้าน ลำน้ำสายนี้ไหลผ่านหมู่บ้านต่างๆ ในตำบลพรหมโลก ได้แก่ บ้านเขาปูน บ้านศาลาใหม่ บ้านสำนักเคียน บ้านท่าหัก และเข้าสู่หมู่บ้านอื่น เช่น บ้านวัดใหญ่ บ้านกำแพงถม และบ้านโคกทิง เป็นต้น นับเป็นลำน้ำสำคัญของบ้านปลายอวนและของตำบลพรหมโลก

๒. ลักษณะทางสังคม

ประชากรในบ้านปลายอวน นับถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๑ มี ๑๐๗ ครัวเรือนจำนวน ๕๑๗ คน (ชาย ๒๗๕ คน หญิง ๒๔๒ คน) ตั้งบ้านเรือนอยู่ในบริเวณถนนเข้าออกหมู่บ้าน และในพื้นที่ทำกินของแต่ละครอบครัว นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด ตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้มาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๒๐๐ ปี

ในหมู่บ้านนี้ไม่มีวัด ดังนั้นเมื่อจะประกอบศาสนกิจ ชาวบ้านจึงนิยมไปวัดเขาปูนซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ (บ้านเขาปูน) ด้านการศึกษาของชาวบ้าน ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาภาคบังคับจากโรงเรียนบ้านคลองแคว ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๖ (บ้านในหมง) ตำบลพรหมโลก ครอบครัวใดจะส่งบุตรหลานไปเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา ก็มักส่งเข้าเรียนที่โรงเรียนพรหมคีรีพิทยาคม ซึ่งตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๔ (บ้านอ้ายคู) ตำบลทอนหงส์

ส่วนบริการทางด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน เนื่องจากไม่มีสถานอนามัยในหมู่บ้าน ชาวบ้านจึงไปใช้บริการจากสถานอนามัยบ้านพรหมโลก ซึ่งอยู่ในหมู่ที่ ๖ (บ้านในหมง) หรือโรงพยาบาลพรหมคีรี ซึ่งอยู่ในหมู่ที่ ๑ (บ้านนอกท่า) แล้วแต่ความสะดวก

๓. ลักษณะทางอาชีพ

อาชีพที่นิยมของชาวบ้านคือ อาชีพเกษตรกรรม ทำสวนผลไม้และสวนยางพาราเป็นหลัก มีพื้นที่ทำสวนประมาณ ๒,๓๗๗ ไร่ พื้นที่ทำนาประมาณ ๑๔๕ ไร่ และพื้นที่อยู่อาศัยประมาณ ๒๙๒ ไร่ (ทั้งนี้จากรายงานการสำรวจของสำนักงานเกษตรอำเภอพรหมคีรี เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๑)

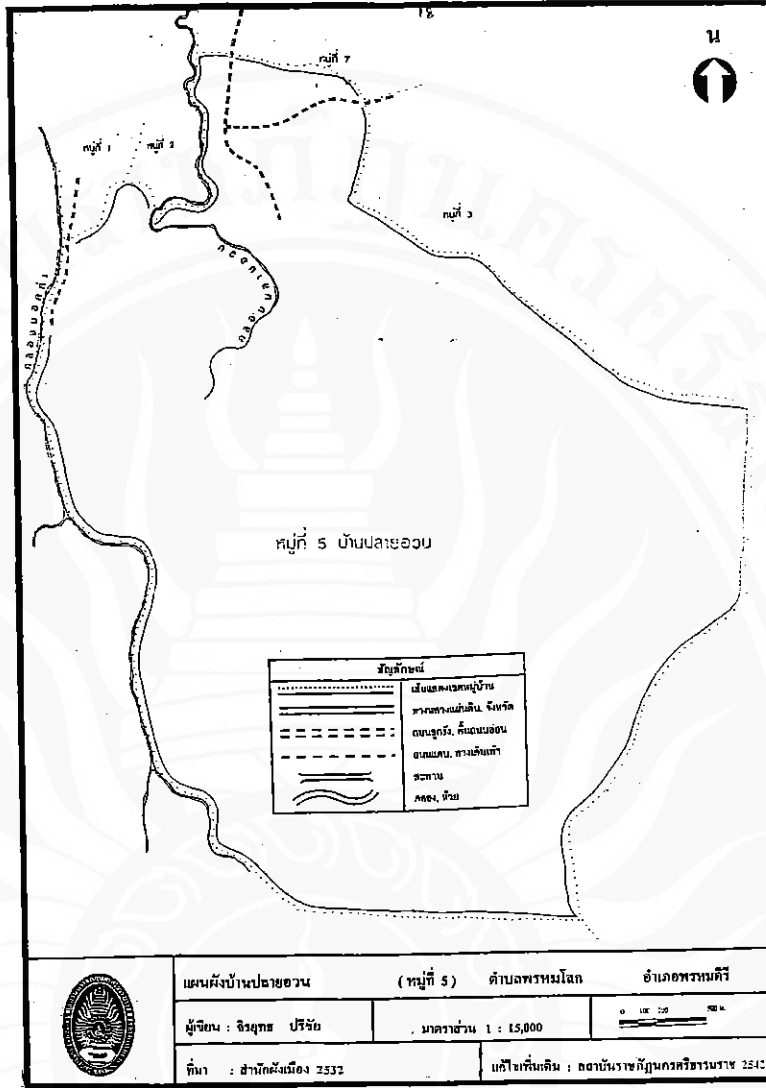
๔. ลักษณะทางการคมนาคม

เส้นทางคมนาคมสายหลักที่ใช้เดินทางเข้าออกหมู่บ้านมีอยู่สายเดียวคือ สายนครฯ-บ้านนาแหรง ซึ่งเป็นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๐๑๖ ผิวจราจรแอสฟัลติกคอนกรีต รวมระยะทาง ๑๖ กิโลเมตร และมีทางแยกเข้าสู่หมู่บ้านต่างๆ รวมทั้งหมู่บ้านนี้

ส่วนถนนภายในหมู่บ้านมีอยู่ ๓ สาย สายแรกคือ บ้านปลายอวน-สุขาภิบาลพรหมโลก เดิมเป็นถนนผิวหินคลุก เมื่อ พ.ศ.๒๕๔๐ อบต.พรหมโลกได้ปรับปรุงเป็นผิวลาดยาง ๑ กิโลเมตร และผิวคอนกรีต ๕๐๐ เมตร สายที่สองคือ บ้านในทับ-ห้วยด้ามจอบ เดิมเป็นถนนผิวลูกรังเช่นกัน ต่อมากรมโยธาธิการได้ปรับปรุงเป็นผิวคอนกรีต ระยะทาง ๑ กิโลเมตร สายที่สามคือ บ้านในสวน-ฝายน้ำล้น เดิมเป็นถนนดิน ครั้น พ.ศ. ๒๕๔๐ อบต.พรหมโลก และโยธาธิการจังหวัดได้ปรับปรุงเป็นถนนผิวคอนกรีต ระยะทาง ๑.๒ กิโลเมตร

๕. ประวัติชื่อหมู่บ้าน

ชื่อ "บ้านปลายอวน" ได้มาจากคำบอกเล่าของนายพร้อม ระวังวงศ์ เล่าว่าในสมัยโบราณพื้นที่แถบหมู่บ้านนี้มีลักษณะเป็นมาบขนาดใหญ่ อันเกิดจากลำน้ำคลองปลายอวน ซึ่งไหลมาจากภูเขาในเทือกเขาหลวง ซึ่งอยู่ทางตะวันตกของหมู่บ้าน ชาวบ้านหลายครัวเรือนได้อาศัยมาบแห่งนี้เป็นที่จับสัตว์น้ำไปดำรงชีวิต เมื่อเสร็จจากการจับสัตว์น้ำ ก็เอาแหอวนมาตาก ชาวบ้านที่ผ่านไปมาจึงเรียกหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านปลายอวน"

สำนักสงฆ์คลองแควใกล้บ้านปลายอวน

เมื่อทางราชการจัดแบ่งเขตการปกครองท้องถิ่นของตำบลพรหมโลก จึงได้ใช้ชื่อหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านปลายอวน" และใช้ชื่อนี้สืบมาตราบปัจจุบัน

*สัมภาษณ์ นายพร้อม ระวีวงศ์ อายุ ๖๘ ปี ณ บ้านเลขที่ ๑๖/๑ หมู่ที่ ๕ (บ้านปลายอวน) ตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครราชสีมา วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๒

บ้านในหมง

สภาพชุมชนบ้านในหมง หมู่ที่ ๖ ตำบลพรหมโลก

๑. ลักษณะทางกายภาพ

"บ้านในหมง" เป็นหมู่บ้านที่ ๖ ของตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศใต้ประมาณ ๕ กิโลเมตร ประกอบด้วยกลุ่มบ้าน ๕ กลุ่มคือ บ้านคลองแคว บ้านห้วยแห้ง บ้านห้วยหีบ บ้านห้วยหิน และบ้านในหมง

ทิศตะวันออก	ติดกับบ้านศาลาใหม่ ตำบลพรหมโลก
ทิศตะวันตก	ติดกับบ้านตลาดศุกร์ ตำบลพรหมโลก

๑.๒ ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของบ้านในหมงด้านตะวันตก เป็นพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันกว่าร้อยละ ๓๕ เข้าลักษณะพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนเช่นเดียวกันบ้านปลายอรน ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ชนิดต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ และป่าดิบชื้น เป็นต้น พื้นที่ด้านทิศเหนือส่วนใหญ่เป็นลอนคล้ายลูกคลื่นอันเกิดจากการกัดเซาะของน้ำ ส่วนพื้นที่ด้านตะวันออกค่อนข้างราบและลาดเอียงลงไป

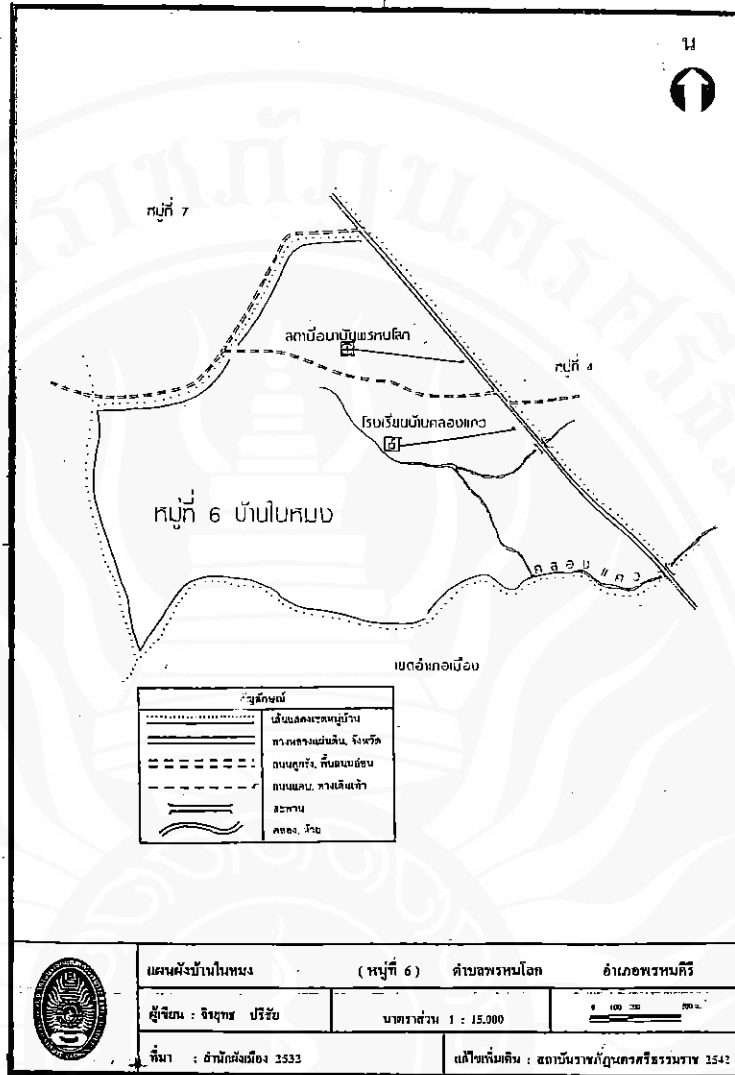
๑.๑ ขนาดและอาณาเขต

บ้านในหมงมีพื้นที่ประมาณ ๒,๑๒๐ ไร่ มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับบ้านตลาดศุกร์ ตำบลพรหมโลก
ทิศใต้	ติดกับบ้านห้วยหูแร่ ตำบลท่าจิว

ส่วนถนนในหมู่บ้านมีสองสาย สายแรกคือ บ้านโนนหมง-บ้านเขาล้อม ผิดถนนเดิมเป็นดิน ต่อมา พ.ศ. ๒๕๓๗ สภาตำบลพรหมโลกได้ปรับปรุงเป็นถนนผิวคอนกรีต ระยะทาง ๖ กิโลเมตร ส่วนสายที่สองคือ บ้านโนนหมง-บ้านปลายอวน สภาตำบลพรหมโลก ร่วมกันปรับปรุงเป็นถนนผิวคอนกรีต ระยะทาง ๕ กิโลเมตร

๕. ประวัติชื่อหมู่บ้าน

ชื่อ "บ้านโนนหมง" ได้มาจากชื่อบุคคล คือ นายหมง ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก ชาวบ้านจึงพากันตั้งชื่อหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านโนนหมง"

นายเคียม ทิพย์เสภา* เล่าว่า หมู่บ้านนี้มีผู้คนทยอยเข้ามาตั้งบ้านเรือนเมื่อราว ๔๐ ปีที่ผ่านมา ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรกคือ "นายหมง" ชาวบ้านอื่นจึงนิยมเรียกหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านนายหมง" ต่อมาเสียงเพี้ยนเป็น "โนนหมง"

เมื่อทางราชการจัดแบ่งเขตปกครองท้องที่ของตำบลพรหมโลก จึงได้ใช้ชื่อหมู่บ้านนี้ว่า "บ้านโนนหมง" และใช้ชื่อนี้สืบมาตราบปัจจุบัน

อ่านต่อฉบับหน้า

*สัมภาษณ์ นายเคียม ทิพย์เสภา อายุ ๖๐ ปี ณ บ้านเลขที่ ๘ หมู่ที่ ๖ (บ้านโนนหมง) ตำบลพรหมโลก อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครราชสีมา วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๒